

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning van aardgas te 's-Gravenzande
en de aanvulling daarop

7 augustus 2000

1037-88

commissie voor de milieueffectrapportage

De Minister van Economische Zaken
Directoraat-Generaal voor Energie
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

uw kenmerk
E/EP/SR/00027153

uw brief
15 mei 2000

ons kenmerk
1037-87/Ra/fw-gl

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Winning
van aardgas te 's Gravenzande en de
aanvulling daarop

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
7 augustus 2000

Geachte Minister,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Winning van aardgas te 's Gravenzande en de aanvulling daarop.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn - Vellekoop,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Winning van aardgas te 's Gravenzande

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning van aardgas te 's Gravenzande en de aanvulling daarop

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Winning van aardgas te 's Gravenzande en de aanvulling daarop,

uitgebracht aan het Ministerie van Economische Zaken door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

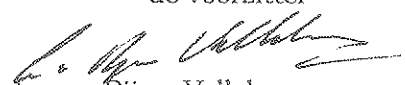
Winning van aardgas te 's Gravenzande en de aanvulling daarop,

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

drs. L. van Rijn - Vellekoop

Utrecht, 7 augustus 2000

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER INCLUSIEF TOELICHTING.....	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2
2.2.1 Geluid en trillingen	2
2.2.2 Natuur en landschap	3
2.2.3 Mma.....	3
3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING.....	4
3.1 Evaluatieprogramma	4

1. INLEIDING

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) heeft het voornemen om de gasvoorkomens in twee reservoirs, op ongeveer 2,5 respectievelijk 5 km uit de kust ten westen van de gemeente 's-Gravenzande, in ontwikkeling te nemen. De NAM overweegt hiervoor nabij 's-Gravenzande een gaswinningsinstallatie te bouwen en een 11 km lange pijpleiding aan te leggen, zodat het te produceren gas naar de bestaande gasbehandelingslocatie Gaag in de gemeente Maasland kan worden afgevoerd voor behandeling en levering aan Gasunie. Productie zal naar men hoopt plaatsvinden vanaf september 2001.

Over de vergunningverlening voor het oprichten en in stand houden van mijnbouwinstallaties ten behoeve van de winning van aardgas, zal het bevoegde gezag, de minister van Economische Zaken, een besluit moeten nemen. Ten behoeve van dit besluit is een MER opgesteld (gewijzigde Besluit milieueffectrapportage 1994, categorie C 17.2).

Bij brief van 15 mei 2000¹ heeft de Minister van Economische Zaken de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 24 mei 2000 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel informatie bevat over de inhoud van het MER die van belang is voor de besluitvorming en waarover zij een aanbeveling doet in het advies.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- * aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 11 oktober 1999;
- * op eventuele onjuistheden⁶;
- * aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Bij de beoordeling van eventuele tekortkomingen van het MER staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de vergunningverlening voor de aardgaswinning. In hoofdstuk 3 heeft de Commissie opmerkingen over het MER opgenomen, alleen voor zover ze verwerkt konden worden tot duidelijke

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst met reacties.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10.

aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie de initiatiefnemer in een brief (d.d. 15 juni 2000) op de aspecten geluid en trillingen om een toelichting op het MER gevraagd. Op 21 juli heeft de Commissie een schriftelijke toelichting op haar vragen ontvangen (zie bijlage 5). Dit toetsingsadvies bevat het oordeel van de Commissie over het MER *inclusief* de ontvangen aanvullende informatie.

2. OORDEEL OVER HET MER INCLUSIEF TOELICHTING

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER, inclusief de aanvulling (zie bijlage 5) aanwezig is. Het MER geeft een goede beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven en van de effecten daarvan op het milieu. Er is daardoor goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming. De Commissie constateert dat de gepresenteerde resultaten in de geluidsparagraaf niet consistent en weinig inzichtelijk zijn. In de volgende paragraaf licht zij haar oordeel nader toe.

2.2 Toelichting op het oordeel

2.2.1 Geluid en trillingen

In het MER en het achtergrondrapport is veel informatie over het aspect geluid opgenomen. Deze is echter niet makkelijk te volgen voor elke geïnteresseerde lezer, omdat er verschillende beoordelingsmethodieken worden toegepast en geen consistente grootheden worden gepresenteerd. In het hoofdrapport worden de resultaten uit de geluidstudie slechts summier weergegeven.

Er ontbreekt een gevoeligheidsanalyse voor de resultaten van de geluidsberekeningen. In de praktijk blijkt vaak sprake te zijn van een grote spreiding in de geluidsemissies met name bij booractiviteiten, die mede samenhangt met het niet bekend zijn van de daadwerkelijk in te zetten installaties die van derden worden ingehuurd. Deze spreiding kan meer dan 10 dB(A) bedragen. Bij ontbreken van een gevoeligheidsanalyse had het MER minstens kunnen beschrijven op welke wijze de geluidsemissies beperkt zullen worden gehouden tot die welke in het MER worden aangegeven. Dit is niet gebeurd.

In het MER wordt alleen aan de trillingseffecten van heiwerkzaamheden aandacht besteed. Voor de boorfase ontbreekt een beschrijving, terwijl trillingshinder voor nabijgelegen woningen naar de mening van de Commissie niet uit te sluiten valt. In de door de Commissie gevraagde toelichting is te lezen dat er volgens de NAM geen trillingshinder te verwachten is.

In de toelichting (zie bijlage 5, toelichting 1 en 3) wordt duidelijk aangegeven dat er een beheersplan voor zowel geluid als ook trillingen opgesteld zal

worden. Tijdens de boorfase zullen geluidmissies, trillingen en daarmee samenhangende klachten gemonitord worden, zodat zo nodig corrigerende maatregelen getroffen kunnen worden. Daarom is de Commissie, mede gezien de tijdelijkheid van de effecten van de aanleg- en boorfase, van mening dat het om niet essentiële tekortkomingen gaat.

2.2.2 Natuur en landschap

Het MER biedt een goed beeld van de effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven op cultuurhistorie, landschap en belevingswaarden. De bestaande toestand van de natuur is in het MER voldoende beschreven. De effecten voor de natuur zijn op zich goed beschreven, maar zijn in het MER moeilijk terug te vinden. Met name de tijdelijke beïnvloeding van een aantal levensgemeenschappen en soorten ten tijde van aanleg en inrichting (verstoring van foerageer- en rustgebieden voor wintervogels en verstoring van het broedseizoen van weidevogels) hebben ruimschoots aandacht gekregen.

2.2.3 Mma

Wat betreft het mma is de formulering in het MER niet inzichtelijk. Hoewel in bijlage 2 vermeld wordt dat §7.4 van het MER een beschrijving van het mma bevat, is in het MER geen aparte paragraaf over het mma terug te vinden. Wel worden in hoofdstuk 6 en §7.2 alle milieuvriendelijke varianten opgesomd. De Commissie gaat er vanuit dat het mma bestaat uit de combinatie van deze milieuvriendelijke varianten en is hiermee van mening dat het mma voldoende uitgewerkt is. In het mma zijn geen brongerichte geluidsmaatregelen beschreven. De installatie zal door derden aangeleverd worden. De Commissie neemt aan dat de emissies van de genoemde installatie zullen voldoen aan het ALARA-principe⁸.

De Commissie is van mening dat het ontbreken van een duidelijke paragraaf over het mma geen essentiële tekortkoming betreft, omdat de informatie uiteindelijk wel terug te vinden is in het MER.

⁸ ALARA = as low as reasonably achievable = zo gering als redelijkerwijs haalbaar is. De Wet milieubeheer geeft de verankering voor dit principe.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Evaluatieprogramma

In de toelichting wordt aangegeven dat geluid en trillingen gemonitord zullen worden.

- * De Commissie wil het belang van monitoring en een beheersplan benadrukken, mede gezien de aard van de inspraakreacties⁹. De Commissie geeft in overweging om naast de vegetatie langs het pijptracé (zie §8.3 van het MER) ook een evaluatie van de vogels op te nemen in het evaluatieprogramma.

⁹ Zie inspraakreacties 1 en 2 en het verslag van de hoorzitting waarin zorgen worden uitgesproken over allerlei vormen van overlast (bijlage 4)

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning van aardgas te 's-Gravenzande
en de aanvulling daarop

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 mei 2000 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.

Ministerie van Economische Zaken

Aan
Commissie voor de milieueffectrapportage
t.a.v. Mw. drs. B.C. Rademakers
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	
nummer:	
bestel:	1037-52 Hm 56
kopie naar:	Sc/przs/bib/ra

Datum: 15 MEI 2000
Uw kenmerk: —
Ons kenmerk: E/EP/SR/00027153
Bijlage(n): div.

Onderwerp:
Aanbieding MER + vergunningaanvraag Wm; "Winning van aardgas te 's-Gravenzande"

Geachte mevrouw Rademakers,

Hierbij doe ik u toekomen het, op 18-04-2000, door de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., Business Unit Olie, kantoor houdend aan de De Brauwweg 80, te Schiedam, bij mij ingediende milieueffectrapport (MER): "Winning van aardgas te 's-Gravenzande", alsmede de aanvraag om een vergunning ingevolge artikel 8.1, lid 1, sub a en c, van de Wet milieubeheer tot het oprichten en in werking hebben van de gaswinningsinrichting 's-Gravenzande.

Het MER is opgesteld conform de daartoe, op 11-10-1999, vastgestelde Richtlijnen en is inmiddels door mij aanvaard.

Gaarne verzoek ik u om een "Toetsingsadvies" betreffende dit MER uit te brengen. Ik verzoek u om het "Toetsingsadvies" uiterlijk op 03-08-2000 bij mij in te dienen.

Het MER en alle andere voor de procedure relevante documenten zullen ter inzage worden gelegd en een kennisgeving daarover zal op 24-05-2000 worden gepubliceerd in de Staatscourant, de Hoekse Courant en in "De 's-Gravenzander".

In het kader van de milieu-effectrapportage-procedure zal een openbare zitting worden gehouden. Voor nadere informatie over de terinzagelegging, de openbare zitting en de mogelijkheid om inspraakreacties en adviezen in te dienen verwijs ik naar de tekst van de kennisgeving (bijlage).

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 6

Doorkiesnummer
070-3797999

Telefax
070-3796358

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 88 11
Telefax (070) 347 40 81
Telex 31089 ecza nl
Telegramadres ecza gv

X-400 adres S = EZPOST/C = NL/A = 400NET/P = MIN EZ
Internetadres ezpost@min.ez.nl

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

Ministerie van Economische Zaken

Van inspraakreacties en adviezen die naar aanleiding van de terinzagelegging en/of de openbare zitting bij mij worden ingediend zal ik u zo spoedig mogelijk afschriften doen toekomen.

Daarnaast zal ik u te zijner tijd een verslag van de openbare zitting doen toekomen.

Voor nadere informatie kunt u bellen met ing. M. Mezger (tel. 070 - 379 79 99)

De Ministerie van Economische Zaken
voor deze:

drs. J.W.P.M. Haenen
plv. directeur Energieproductie

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de terinzagelegging van het Milieueffectrapport in Staatscourant nr. 100 d.d. 24 mei 2000.

KENNISGEVING

WET MILIEUBEHEER

Inspraak met het oog op het milieu-effectrapport (MER) en de vergunningaanvraag inzake de "Winning van aardgas te 's-Gravenzande".

De Minister van Economische Zaken maakt bekend, dat de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM), te Schiedam, op 18-04-2000, een aanvraag voor een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer heeft ingediend betreffende het oprichten en in werking hebben van een gaswinningsinrichting (inrichting 's-Gravenzande) te 's-Gravenzande. Bij deze aanvraag is een milieu-effectrapport (MER) gevoegd.

Doel van de voorgenenomen activiteit

Het op economisch en milieutechnisch verantwoorde wijze onttrekken van de aangeloonde gasvoorkomens uit het 's-Gravenzande-veld en het Noorderdam-veld, gelegen in het concessiegebied "Rijswijk", vanaf de inrichting 's-Gravenzande.

Aard van de voorgenenomen activiteit

- Het aanleggen van een gaswinningsinrichting op een locatie aan de Noordlandseweg in de gemeente 's-Gravenzande. Het betreft een inrichting waar alleen gaswinning zal plaatsvinden. Het gewonnen gas zal via een aan te leggen natgastransportleiding onbehandeld worden afgevoerd naar de bestaande NAM-gasbehandelingsinstallatie in de gemeente Maasland (inrichting Gaag). De behandelingscapaciteit van de inrichting Gaag (gasbehandeling omvat het "drogen" van het gas door de vloeistofbestanddelen condensaat en water te verwijderen) kan hierdoor langdurig optimaal benut worden.
- Het boren van putten op de inrichting 's-Gravenzande.
- Het aanleggen van de ondergrondse natgastransportleiding vanaf de inrichting 's-Gravenzande, zuidwaarts langs de Dirk van den Burgweg bij Hoek van Holland en vervolgens oostwaarts langs de Bonnedijk en ten noorden van de Oranjevulkenpolder naar de inrichting Gaag.
- Het in bedrijf nemen van de inrichting 's-Gravenzande.

Plaats van de voorgenenomen activiteit

De gaswinningsinrichting is gepland in het agrarisch gebied (voornamelijk glastuinbouw) van de gemeente 's-Gravenzande op het perceel, gelegen aan de Noordlandseweg, met huisnummer 98. Deze locatie bevindt zich op ongeveer 1 kilometer afstand van de woonkernen van 's-Gravenzande en Hoek van Holland nabij de kruising Maasdijk en Noordlandseweg.

Informatie ten behoeve van inspraak

Het MER, de vergunningaanvraag en de andere relevante stukken (startnotitie, adviezen, inspraakreacties en richtlijnen) zullen vanaf 25-05-2000 ter inzage liggen op de volgende adressen:

- Gemeentehuis van de gemeente 's-Gravenzande, Van Geeststraat 1 te 's-Gravenzande;
- Gemeentehuis van de deelgemeente Hoek van Holland, Prins Hendrikstraat 161 te Hoek van Holland;
- Bureau informatie en nieuwsvoorziening van het Ministerie van Economische Zaken, Bezuidenhoutseweg 30 te Den Haag.

Een samenvatting van het MER kan worden aangevraagd bij de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. te Schiedam, afdeling Grondzaken, telefoon 010-468 8911.

Inspraak

Iedereen heeft de gelegenheid om, tot en met 27 juni 2000, schriftelijk opmerkingen, dan wel bedenkingen ten aanzien van het MER en de vergunningaanvraag in te dienen bij:

Ministerie van Economische Zaken
Directoraat-Generaal voor Energie
t.a.v. ing. M. Mezger
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Bij het indienen van opmerkingen en/of bedenkingen dient duidelijk te worden aangegeven waarop deze betrekking hebben.

Persoonlijke gegevens van de insprekers worden desgewenst niet bekendgemaakt.

Hoorzitting

Een openbare zitting zal worden gehouden op 15 juni 2000, op het stadhuis van gemeente 's-Gravenzande, Van Geeststraat 1 te 's-Gravenzande. Aanvangstijd 19.30 uur.

Ministerie van Economische Zaken

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Nederlandse Aardolie Maatschappij

Bevoegd gezag: Ministerie van Economische Zaken

Besluit: vergunning ingevolge de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C17.2

Activiteit: De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) heeft het voornemen om de gasvoorkomens in twee reservoirs, op ongeveer 2,5 respectievelijk 5 km uit de kust ten westen van de gemeente 's-Gravenzande, in ontwikkeling te gaan nemen. De NAM overweegt hiervoor nabij 's-Gravenzande een gaswinningsinstallatie te bouwen en een 11 km lange pijpleiding aan te leggen, zodat het te produceren gas naar de bestaande gasbehandelingslocatie Gaag in de gemeente Maasland kan worden afgevoerd voor behandeling en levering aan Gasunie. Productie zal volgens de planning plaatsvinden vanaf september 2001.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 28 juli 1999

richtlijnenadvies uitgebracht: 30 september 1999

richtlijnen vastgesteld: 11 oktober 1999

kennisgeving MER: 24 mei 2000

toetsingsadvies uitgebracht: 7 augustus 2000.

Bijzonderheden: Tijdens de toetsing heeft de Commissie informeel om een toelichting op het MER gevraagd voor de aspecten geluid en trillingen. Zij heeft op 24 juli 2000 van de NAM een schriftelijke aanvulling op het MER ontvangen. In haar toetsingsadvies geeft de Commissie haar oordeel over het MER inclusief de ontvangen toelichting.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. S.R.J. Jansen

ing. C.A. van Nierop Azn.

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ir. K.A.A. van der Spek

prof.dr.ir. R.M. Voncken

Secretaris van de werkgroep: drs. B.C. Rademaker.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20000627	Petten, Tideman & Sassen Advocaten en Belastingadviseurs, namens de heer N. Boers en de heer C. Kruyt	Den Haag	20000628
2.	20000628	DAS rechtsbijstand namens D.J.M. van der Ender	Amsterdam	20000704
3.	20001506	verslag hoorzitting	's Gravenzande	2000627

BIJLAGE 5

Toelichting van de NAM op het MER.

In reactie op de brief van de Commissie voor de milieueffectrapportage het volgende.

Gevraagde toelichting 1:

<p>Verzoek om toelichting Geluid</p>	<p>In het MER ontbreekt een gevoeligheidsanalyse op de gepresenteerde resultaten in de geluidsstudie. In de praktijk is, met name bij de booractiviteiten, een grote spreiding in geluidsemissie aantoonbaar, mede ten gevolge van het niet bekend zijn van de daadwerkelijk in te zetten installaties (worden van derden ingehoord).</p> <p>Benodigde toelichting 1:</p> <p>De Commissie wil een indicatie van de spreiding en onzekerheden in de gepresenteerde gegevens plus een beschrijving van de werkwijze en maatregelen indien de geluidsemissies veel hoger zijn dan nu gepresenteerd worden.</p>
<p>Toelichting NAM FASEN</p>	<p><u>Geluidemissie in de boorfase:</u></p> <p>Het 'Ballum rapport van LBP geeft een vergelijking tussen PT-28, PT-46 en PT-2000. Uit tabel 4.2 pagina 18 van dit rapport blijkt dat de bronsterkte varieert tussen Lwr 114 en 112 dB(A) Het uitgangspunt voor het MER 's Gravenzande (PT-46) is de gemiddelde bronsterkte (Lwr = 113 dB(A)). De PT-2000 (Lwr=112 dB(A)) is niet meer beschikbaar. Gezien de (meet)ervaring van de NAM met de PT-46 installatie is er geen reden te verwachten, dat het geluidvermogen in 's Gravenzande sterk zal afwijken. Om dit te borgen worden er een aantal organisatorische maatregelen genomen:</p> <p><u>In de voorbereidingfase (preventief):</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Voor het in bedrijf nemen wordt het equipment gecontroleerd op goede technische staat;- Actieve informatieverstrekking naar omwonenden zodat deze geïnformeerd zijn, waardoor vertrouwen en acceptatie wordt vergroot; <p><u>Tijdens de boorfase (preventief):</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Tijdens de boorfase wordt de geluidemissie bij de woningen gecontroleerd. Bij een gemeten afwijking naar boven van 3 dB of meer van het geprognosticeerde gestandaardiseerd immissieniveauniveau wordt een analyse van de oorzaak gemaakt en worden corrigerende maatregelen getroffen. Deze procedure wordt op regelmatige basis (ca. 1 keer per twee weken) herhaald teneinde de geluidemissie over het gehele boortraject te kunnen borgen. Vanwege de hoge geluidniveaus door wegverkeer en het maskerende effect daarvan voor de geluidemissies ten gevolge van de booractiviteiten wordt afgezien van een continue monitoring van de equivalente geluidniveaus;- Teneinde het aantal geluidpieken en daarmee tevens de verhogende invloed daarvan op de equivalente geluidniveaus te beperken wordt wel een monitoringsysteem voor piekgeluiden toegepast (zie MER rapport, bijlage 10c, paragraaf 6.2); <p><u>Tijdens de boorfase (repressief):</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Indien onverhoopt toch geluidsklachten en/of vragen van derden die hinder/overlast ondervinden als gevolg van de activiteiten op de locatie 's-Gravenzande binnenkomen wordt volgens onderstaande instructie uit de NAM klachtenprocedure gehandeld: <ol style="list-style-type: none">1. Onderzoeken mogelijke oorzaak, ondernemen van corrigerende maatregelen;2. Resultaat terugmelden aan klager via verantwoordelijke afdeling van de NAM;3. Registreren van alle klachten.

Gevraagde toelichting 2:

<p>Verzoek om toelichting Geluid</p>	<p>De methodiek voor de geluidsberekeningen is niet correct. In de MER wordt het referentieniveau van het omgevingsgeluid gebaseerd op de geluidsbelasting vanwege wegverkeer – 10 dB voor de nachtsituatie.</p> <p>Benodigde toelichting 2: In hoeverre is het L₉₅ niveau bepalend voor de geluidsbeoordeling?</p>
<p>Toelichting NAM</p>	<p>Het referentieniveau van het omgevingsgeluid is gedefiniëerd als het hoogste van de twee volgende niveaus:</p> <ul style="list-style-type: none">- het geluidniveau in dB(A) dat gedurende 95% van de tijd wordt overschreden (L₉₅)- het vanwege wegverkeer op die plaats optredende equivalente geluidniveau in dB(A) verminderd met 10 dB(A). <p>Op grond van de omgevingstypering volgens de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening van 1998 wordt voor de omgeving van de toekomstige gaswinningsinstallatie een L₉₅ tijdens de maatgevende nachtperiode van 35 dB(A) of lager verwacht. Omdat dit relevant lager is dan de berekende geluidniveaus – 10 dB(A) ten gevolge van het wegverkeer is afgezien van het meettechnisch vaststellen van het L₉₅.</p>

Gevraagde toelichting 3:

<p>Verzoek om toelichting Trillingen</p>	<p>Naar mening van de commissie wordt aan het trillingsaspect op een te beperkte schaal aandacht besteed. Alleen voor de <u>heiwerkzaamheden</u> in de aanlegfase wordt slechts globaal het trillingsaspect behandeld en mist daarbij de onderbouwing en de toets aan de SBR richtlijn. Voor de <u>boorfase</u> wordt in het geheel niet ingegaan op mogelijke trillingshinder. Uit ervaring mag worden gesteld dat trillingshinder voor nabijgelegen woningen zeker niet uit te sluiten zal zijn.</p> <p>Benodigde toelichting 3:</p> <p>De Commissie wenst nadere informatie omtrent trillingen, de waarneembaarheid en kans op gebouwschade conform de SBR richtlijnen.</p>
<p>Toelichting NAM</p>	<p><u>Heiwerkzaamheden ten tijde van aanleg van de locatie</u></p> <p>Het trillen door heien wordt vermeden door schroefpalen.</p> <p>In het MER rapport is in figuur 6.1 Trillingen getoetst aan de in de <u>SBR-richtlijnen</u> genoemde grenswaarden voor trillingshinder voor herhaald kortdurend voorkomende trillingen (heien) over een tijdelijke periode (respectievelijk 1 en 3 mm/s voor personen en gebouwen).</p> <p><u>Boorfase</u></p> <p>Bij zwaar verkeer of tijdens het heien van de conductor kunnen in de onmiddellijke omgeving trillingen worden waargenomen/gevoeld indien de rijroutes over een zachte ondergrond zijn aangelegd. Op basis van ervaringen is aangenomen dat de woningen op 80 meter afstand geen hinder zullen ondervinden.</p> <p>Binnen de NAM vindt registratie plaats van alle klachten van derden. Hieruit is gebleken dat het boren zelf tot nu toe geen aanleiding heeft gegeven tot trillingen in de omgeving die op hun beurt leiden tot klachten, hinder, schade of storing aan apparatuur. Ook ten tijde van de constructie en opbouw van de boring 's Gravenzande november '96 zijn geen klachten binnengekomen.</p> <p>Ondanks het bovenstaande is de NAM voornemens om een monitoringssysteem voor trillingen te installeren, uitgaande van onbewaakt meten met een relatief eenvoudig datalogstelsel dat de trillingssnelheid vastlegt als functie van de tijd.</p> <p>Algemeen geldt dat bewoners tijdig geïnformeerd worden over de te verrichten werkzaamheden en dat als onverhoopt toch trillingsklachten ten gevolge van de activiteiten op de locatie 's-Gravenzande binnengekomen, volgens onderstaande instructie uit de NAM klachtenprocedure gehandeld:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Onderzoeken mogelijke oorzaak, ondernemen van corrigerende maatregelen;2. Resultaat terugmelden aan klager via verantwoordelijke afdeling van de NAM;3. Registreren van alle klachten.